

DWAASHEID OF DILEMMA

Musical voor jongeren

door

MAARTEN FOEKEN

&

PHILIP LOMMERS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DWAASHEID OF DILEMMA** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **MAARTEN FOEKEN & PHILIP LOMMERS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

THEMAGROEP

Abo - Goud/solozang lied 2

Bezo - Rood

Diot - Blauw

Ena - Groen

DE ZWARTE GROEP

Ego - zwart/leider/masker/lied 3,8

Fero - zwart/masker/lied 3,8

Hasse - zwart/masker/lied 3,8

Lins - zwart/masker/lied 3,8

Pals - zwart/masker/lied 3,8

KOOR

Lub - zilver/koor/lied 4/7/11

Mang - zilver/koor/lied 4/7/11

Ive - zilver/koor/lied 4/7/11

Alde - zilver/koor/lied 4/7/11

Bran - zilver/koor/lied 4/7/11

Cleme - zilver/koor/lied 4/7/11

Fana - zilver/koor/lied 4/7/11

Gino - zilver/koor/lied 4/7/11

FAMILIE 1e verhaal zie rolbeschrijving

Alf - opa

Macco - zoon van Volka, lied 5

Nardi - dochter van Volka

Omer - vader/echtgenoot Rada, lied 6

Meila - vriendin van Soei

Pyns - vriend van Macco, lied 5

Rada - moeder/dochter Alf

Senta - dochter van Omer/Rada , lied 6

Telle - dochter van Omer/Rada

Soei - dochter van Omer/Rada

Volka - moeder/dochter van Alf

Wazil - vriend van Senta

Libbe - vriendin van Macco, lied 5

DE JONGEREN 2e verhaal

Fredo

Bror

Marbod

Jep

Jellis

Mano

Synke

marktman/vrouw

marktman/vrouw

marktman/vrouw

politie 1

politie 2

Fita

Melia

Jesk

Vilmos

Walram

Mentrix

Valesca

Kay

Jongleur?

Lesca

Wieke

Jerre

Krijna

Waso

Figuranten markt, zie verhaal 1, maximaal 8.

De vorm

Na het openingslied volgt een proloog (1), waarin de discussie in gang gezet wordt. Deze proloog wordt afgesloten door het koor, met de vraag, hoe je hiermee om moet gaan. Dan ontwikkelt zich een verhaal (2) rond een familie van generaties brede samenstelling. Ook daarin komen steeds weer de elementen tevoorschijn van het thema. Na een kort intermezzo (3) splitst het tweede verhaal (4) van het stuk zich in twee kleinere stukken, waarin verschillende groepen laten zien wat de consequentie van hun keus zijn. Het stuk wordt afgesloten met een epiloog (5) en een slotlied. Door de opbouw van het stuk is het heel goed mogelijk met veel dubbelrollen te werken. Het aantal deelnemers kan daarmee teruggebracht worden tot wellicht de helft, dus ca. 25.

Demo-Cd is bij de uitgever verkrijgbaar.

De CD van dit stuk is verkrijgbaar bij de auteur.

Alles in het donker houden, totdat het duo is opgekomen. Start met een duet (*absoluut uniform gekleed, b.v. zwarte broek met wit t-shirt of identieke trui o.i.d.*) Spotlight. Rest in het donker houden.

LIED NO 1. "GEEF MIJ DE TIJD" **Openingslied.**

Couplet 1.

Geef mij de tijd
voordat mijn jeugd verglijdt
dat is alles wat ik wil
want niets staat stil
die tijd, die heb ik nodig
en is heus niet overbodig

Refrein 1

Denk aan ons en denk aan mij
maar laat je gedachten vrij

Couplet 2.

Identiteit
ik wil mij zelf niet kwijt
dat is alles wat ik wil
ik ben de spil
't is waar, ik wil het weten
want wil zelf de maat wel meten

Refrein 2

Wees niet bang en laat mij vrij
en houd je gedachten blij

Couplet 3.

Geef ons de tijd
wij willen die niet kwijt
want het gaat om het bestaan
laat ons begaan
een groep die kan je leren
ook een ander te waarderen

Refrein 3

Denk aan hem of denk aan haar
maar eens is het wachten klaar

(als het duo klaar is, totale black-out)

In het donker komen de “gekleurde” figuren op. Elke figuur heeft slechts één kleur. (*goud, rood, blauw en groen*)

PROLOOG

Decor: Geheel zwarte (*doffe*) achtergrond en vloer, met hier en daar een verhoging in de vorm van blokken, (*maximaal 6*) wisselend van hoogte, tot maximaal zithoogte. (*van ca 40 tot 70 cm*) Kleuren zijn toegestaan, maar elk blok eenkleurig. Lengte minimaal ca. 1 meter.

Spots aan. Alle figuren (*4x*) staan op een eigen blok. Doodse stilte. Gezichten naar de zaal gekeerd. Starre opstelling houden, ook tijdens tekst.

Abo (*met stemverheffing*): Luister!! U, die hier zit te kijken naar wat er zal gaan gebeuren! Keer terug naar het kind in u en vraag u af, wat daar van terecht is gekomen! Denk aan al uw wensen en uw verlangens, aan al uw fouten en uw mooie momenten. Denk aan al uw angsten en verwachtingen! Denk aan wat een kind zou moeten zijn! Denk aan de tijd, die u gegund was om mens te worden!!

Bezo (*op droge toon*): Nou, nou, Abo, dat zijn me nogal teksten zeg! Zelf heb ik helemaal niet zo'n behoefte om aan die tijd terug te denken.

Doit (*vult aan*): Ja, Abo, wat beweegt je eigenlijk om zo onze toeschouwers aan te spreken? Geloof je soms niet, dat die daar regelmatig aan terugdenken?

Ena (*gaat verder*): En wat dacht je van die kinderen, die hier zitten. Je zou ze nog bang maken met zulke teksten!

Abo: Dat zal ik je wel eens laten horen. (*het licht valt weg op de figuren, alleen Abo blijft in beeld. Microfoon. Solozang van Abo*)

LIED NO 2: “OP WEG”

Couplet 1.

Zie ze daar eens staan
zie ze daar eens gaan
of raken zij de weg nooit kwijt
in al hun eenzaamheid

Couplet 2.

Let maar op hun lijf
lees maar hun geschrijf
want groeien doen ze evengoed
omdat het nu toch moet

Solo muzikant

Couplet 3.

Want nu komt de tijd
vol met pech en spijt
ook streven zij naar het geluk
al gaat er soms iets stuk

Couplet 4.

Wordt het huis te krap
dan volgt vaak hun stap
en zoeken zij naar wat dan wel
voor ouders vaak te snel

Solo muzikant

Couplet 5.

Maken zij hun keus
soms wel curieus
want vrienden zijn er bij de vleet
hun angst wordt dan concreet

Couplet 6.

Komt de liefde snel
is het nog een spel
relaties worden ook wel hecht
hun liefde is oprecht

(Solo muzikant als afsluiting. Tegelijkertijd komen de figuren weer in het licht. Zodra de muziek stopt, stappen ze van hun blokken af. Gaan naar het blok van Abo (links) toe. Die blijft staan. Blijft recht de zaal inkijken, totdat tekst start)

Diot: Maar Abo, zo ben je niet iemand, die ons gerust kan stellen. Kijk je werkelijk zo tegen die tijd aan, die eigenlijk de meest intense is, die een mens kan beleven?

Bezo: Beschouw je die tijd werkelijk als een tijd van kommer en kwel?

Abo: Maar helemaal niet! Hoe kom je erbij?... Alleen, er gebeurt heel veel tegelijk en sommigen kunnen dat niet bijbenen en gaan dan proberen van alles af te remmen in plaats van te helpen vorm en inhoud aan dat leven te geven!

Ena: En hoe stel jij je dat dan voor? Dat helpen? En van waaruit bekijk je dat eigenlijk? Vanuit de positie van een oudere? Of van een leeftijdsgenoot? Of... zeg het maar, Abo, ik luister!

Bezo: Dat is interessant genoeg!

Diot: Ja, Abo... wat is je eigen positie? Je kan misschien wel mooi zingen, maar nu verder!?

Abo: Wel, ja... eigenlijk heb ik niet zo'n positie, maar ik bekijk het vanuit een standpunt en dat is... *(aarzelt even)* ...dat elk mens behoefte heeft om zich te onderscheiden, maar ook zeker weet, dat hij een behoefte heeft om zich aan te sluiten bij een groep, die veiligheid en geborgenheid geeft. In die tijd, waarin je daarover moet beslissen, geeft die keuze... juist heel veel onzekerheid... iedereen wil toch wel beroemd worden... maar dan...? In een groep kan je ten onder gaan en jezelf kwijtraken, maar dat hoeft niet...!

Diot: Je bedoelt, je ruilt jezelf in voor de veiligheid, die een groep biedt, waar je je in kan verstoppen?

Bezo: Dat is nogal een dilemma, zeg!

Ena: En zo'n keuze, dat kan toch niet in één keer goed gaan?

Abo: Nee, dat vermoed ik ook! *(dan verschijnt de ZWARTE groep van rechts. Geheel in het zwart met een zwart masker en kap. Volstrekt anoniem, dat is de opzet. Alleen de leider heeft een teken, een rode ster op de borst. De themagroep (de individuen) deinst wat terug naar links. **Denk aan de opstelling!! Rechts staat de zwarte groep. (als eenheid) Denk aan de opstelling!***

Ego *(beetje op valse toon):* Wat hoor ik nu, Abo... beetje bezwaren tegen het verschijnsel groep?

Hasse: Dat kan je toch niet menen, Abo...? Je weet toch wel, wat de voordelen zijn...? Zijn wij niet een eenheid?

Abo: Eh... jazeker... *(aarzelt wat, maar niet onderdanig)* ...ik had het eigenlijk alleen maar over een belangrijke periode, waarin een mens daarover nadenkt...

Bezo: Ja, hoe kom je bij het idee, dat wij een groep als iets engs zouden beschouwen?

Ena: Alsof een mens meteen maar zou weten, of hij wel bij een groep wil horen en welke groep dat dan wel zou moeten zijn?

Lins: Je hebt toch zeker geen bezwaren tegen onze groep? *(op dit moment begint de zwarte groep wat "dreigend" richting de andere groep te lopen tot op het midden van het toneel. De ander groep*

blijft wel staan en laat zich niet intimideren)

Pals: Ik heb mijn keuze al gemaakt en ik zou helemaal nooit iets anders meer willen! We vormen een eenheid. We treden samen op, steeds als groep... en denk maar niet, dat we daarmee geen indruk maken.

Fero: Al dat gezeur over identiteit. Mijn groep... die geeft mij juist een identiteit...! Wat wil je nu eigenlijk anders?

Ego: Ja, waarom zou je anders willen?

Diot (*probeert het nog*): Maar je kan toch wel een eigen...

Pals: Hou toch op met die flauwekul.

Hasse: Ik zou die figuren er niet eens bij willen hebben! Moet je toch kijken. 't Lijkt de regenboog wel, met al die kleuren!

Ena: O, dus jij ziet dat niet zo zitten, dat iedereen een eigen keuze maakt... en dat je daarmee jezelf onderscheidt van de anderen?

Lins: Nee, dat zie ik in het geheel niet zitten.

Hasse: Ik ook niet...! Let maar eens op!

Ego: Moeten we je de voordelen van onze groep eens laten horen?

Abo: Hoe bedoel je dat?

Ego: Wij hebben een eigen lied. Daarmee is alles wel gezegd.

Hasse: Waarom laten we dat clubje kleurlingen dat niet eens horen?

Bezo: Ja, laat eens wat horen. Misschien ga ik er nog eens anders over denken!

Ena: 't Zal mij benieuwen. 't Voelt nu eigenlijk helemaal niet goed... Ik weet niet of ik wel bij zo'n groep zou willen horen...!

Pals: Je wordt toch niet beledigend, hè?

Ena: O nee, vast niet, ik zou niet durven...!

Abo: Rustig maar, Ena... laten we maar eens luisteren. (*de themagroep blijft wat op een kluitje links staan. Zwarte groep meer naar midden/rechts, in drie stukken: leider, groepje A en groepje B. Denk aan zeer strak optreden. De zaal aanspreken/zingen!!*)

LIED NO 3: "ALS EEN EENHEID"

(van de zwarte groep)

Refrein (*heel zangerig - lange noten*)

Maar al zijn wij dan wel zwart
ook in ons schuilt wel een hart
want wij zijn er voor elkaar
en dat valt ons echt niet zwaar

overgangen steeds met strak slagwerk

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto